

హరితగృహాల్లో కాప్సికం సాగు

కాప్సికం అనే ఈ కూరగాయపంట మిరప జాతిలాగానే సొలనేసి కుటుంబానికి చెందినది. దీనిలో కారము తక్కువగా వుండటము వలన వీటిని పచ్చికూరగాయగా ఉపయోగిస్తున్నారు. దీనిని సిమ్లా మిర్చి, బెల్ పెప్పర్, కూర మిరప మరియు బెంగుకూరు మిర్చి అని కూడా పిలుస్తారు. వీటిలో విటమిన్ 'ఎ' మరియు విటమిన్ 'సి' అధికముగా ఉంటాయి. ఇవి ఆకుపచ్చ, ఎరుపు, నారింజ మరియు పసుపు రంగులో లభిస్తాయి.

వాతావరణము : సిమ్లా మిర్చిని మన రాష్ట్రంలో రబీ సీజన్లో మెదక్, రంగారెడ్డి మరియు హైదరాబాదు నగరము చుట్టు ప్రక్కల ప్రాంతాలలో పండిస్తున్నారు. శీతాకాలం రాత్రివేళల్లో 10-17° సెం. అత్యల్ప ఉష్ణోగ్రత, 30-40 రోజుల పాటు ఉంటే ఈ పంట బాగా పండుతుంది. షేడ్ నెట్ మరియు పాలీహౌస్ లలో సంవత్సరం పొడుగునా ఈ పంటను పండించవచ్చును.

నేలలు : నీటి వసతి గల సారవంతమైన మురుగునీటి సౌకర్యముగల అన్ని నేలలు ఈ పంటకు అనుకూలము. చౌడు నేలలు పనికిరావు. ఇసుక నేలలో ఈ పంట పండించినప్పుడు, ఎక్కువ సేంద్రియపు ఎరువులు, రసాయనిక ఎరువులు వాడితే మంచి దిగుబడులు వస్తాయి. ఉదజని సూచిక 6.0-6.5 ఉన్న నేలలు బాగా అనుకూలం.

రకములు ఎంపిక:

సంకర జాతి కూరమిరప రకాల కాయలు ఆకుపచ్చ లేదా ఎరుపు లేదా నారింజ లేదా పసుపు రంగు కాయలను కాస్తాయి. ఎరుపు మరియు పసుపు రకాలలో కూడా కాయలు లేతగా ఉన్నప్పుడు ఆకుపచ్చగా ఉండి, పూర్తిగా ఎదిగిన దశలో ఆయా రంగులలోనికి మారుతాయి. ఈ రకాల కాయలు నాలుగు ముఖాలు కలిగి, 150 గ్రా. పైబడి బరువు, పరిపూర్ణమైన మరియు ఆకర్షణీయమైన రంగు, సాధారణ గది ఉష్ణోగ్రత వద్ద 5 రోజుల వరకు నిల్వ ఉండే లక్షణాలు కలిగి ఉంటాయి. ఈ సంకర రకాలలో కణుపుల మధ్య దూరము తక్కువగా వుండి (7-10 సెం.మీ.), 10 నెలల కాల పరిమితితో 10 అడుగుల ఎత్తు వరకు పెరిగి ఎకరానికి దాదాపు 40 టన్నుల దిగుబడిని ఇస్తాయి. ఇంద్ర, యమున (ఆకుపచ్చ), బోంబి, ట్రిపుల్ స్టార్, నతాషా, ఇన్స్పిరేషన్, పసరిల్లా (ఎరుపు), సన్ యెజ్, స్వర్ణ, ఓరోబెల్లి, బచ్చాటా (పసుపు) అనేవి వాణిజ్య సరళిలో సాగుచేయటానికి అనువైన సంకర రకాలు.

అనువైన రకాలు : కాలిఫోర్నియా వండర్, యోలోవండర్, కింగ్ ఆఫ్ నార్త్, అర్కాగౌరవ్, అర్కామోహిని, అర్కా బసంత్.

కాలిఫోర్నియా వండర్ : కాయలు ఆకుపచ్చరంగులో ఉంటాయి. పంటకాలం 140-150 రోజులు, దిగుబడి ఎకరాకు 6-7 టన్నులు.

అర్క బసంత్ : కాయలు లేత పసుపు రంగులో ఉంటాయి. పంటకాలం 125-140 రోజులు. దిగుబడి ఎకరాకు 6-8 టన్నులు.

అర్క గౌరవ్ : లేత కాయలు ముదురాకు పచ్చగా ఉండి, పూర్తిగా పెరిగిన దశలో నారింజ రంగుకు మారుతాయి. కాయలు చాలా పెద్దవిగా ఉంటాయి. పంటకాలం 125-150 రోజులు, దిగుబడి ఎకరాకు 6-8 టన్నులు.

అర్క మోహిని : కాయలు ముదురాకు పచ్చ రంగులో ఉంటాయి. కాయలు పండినప్పుడు ఎర్రరంగుకు మారుతాయి. కాయలు చాలా పెద్దవిగా ఉంటాయి. (కాయ బరువు 180-200 గ్రా.) పంటకాలం 120 రోజులు, దిగుబడి ఎకరాకు 6-8 టన్నులు. పై మూడు అర్క రకాలు ఖరీఫ్, రబీకు అనువైనవి.

గ్రీన్‌గోల్డ్ (హైబ్రిడ్) : కాయలు ఆకుపచ్చ రంగులో ఉంటాయి. ఖరీఫ్, రబీ, వసంత ఋతువులకు అనువైనవి. టాబాకో వైరస్ తెగులును తట్టుకుంటుంది. దిగుబడి 8-10 ట/ఎ. అత్యధిక దిగుబడి 12-15 ట/ఎ. వరకు వస్తుంది.

భారత్ (హైబ్రిడ్) : కాయలు ముదురాకు పచ్చగా ఉంటాయి. పంట దిగుబడి ఎకరాకు 14-16 టన్నులు.

వివిధ కంపెనీలకు చెందిన పలు రకాల హైబ్రిడ్ మార్కెట్‌లో లభ్యమవుతున్నాయి. ప్రాంతాన్ని సరించి రకాన్ని ఎన్నుకోవాలి.

రకాలు : మార్కెట్‌లో దొరికేవి

ఇందిర : ఇది ఆకుపచ్చ రకము. కాయ కొంచెము పొడవుగా వుండి, బరువు 180 గ్రా. ఉంటుంది. పంటకాలము 150 రోజులు.

పొరబెల్లి : ఇవి పసుపు పచ్చ రంగు రకము. కాయ సైజు పెద్దదిగా ఉండి, పొడవు, వెడల్పు సమానంగా ఉంటుంది.

బోంబే : ఇది ఎరుపు రకము. కాయ ఆకారము ఇందిర మాదిరిగా ఉండి చిన్నదిగా ఉంటుంది. దిగుబడి ఇందిర కన్నా తక్కువ.

ఇవి కాక ప్రైవేటు కంపెనీల సంకర రకాలు ఇంద్ర(ఆకుపచ్చ), ఒరోబెల్లి(పసుపు), బాంబే (ఎరుపు) మొదలగునవి మార్కెట్‌లో లభ్యమగుచున్నవి.

విత్తనమోతాదు : 50 గ్రా. విత్తనాలు ఒక పాలీహౌస్ యూనిట్‌కు సరిపోతాయి. విత్తనాలు మార్కెట్‌లో 10 గ్రా. ప్యాకింగ్‌లో లభిస్తాయి.

విత్తన శుద్ధి : మిరప లో పాటించిన విధంగా చేయవలెను.

నారుమడి తయారీ : ఒక పాలీహౌస్ (560 చ.మీ.) విస్తీర్ణంకు సరిపడా నారు పెంచుటకు 1 మీ. వెడల్పు × 5 మీ. పొడవు గల 3 బెడ్స్ సరిపోతాయి. 45 రోజుల వయస్సున్న నారును సాధారణ పరిస్థితులలో అయితే సెప్టెంబరు మాసంలో నాటుకోవాలి. నారుమడిని ఎత్తుగా చేసి 2 గంపల (10 కిలోల) పశువుల ఎరువు 1 గంప (4కిలోల) వేపపిండి పోసి బాగా కలియబెట్టాలి. చ.మీ.కు 20 గ్రా. కార్బోప్యూరాన్ గుళికలు వేస్తే రసం పీల్చు పురుగులు ఆశించవు. నాటిన 12 మరియు 20 రోజులకు ఒకసారి కాపర్ సంబంధిత శిలీంధ్రనాశినులతో నేల తడిచేట్లుగా పిచికారీ చేసిన నారుకుళ్ళు తెగులును నివారించుకోవచ్చు. పాలీహౌస్‌లో 80 సెం.మీ. వెడల్పు, 15 సెం.మీ. ఎత్తు గల బెడ్లను 60 సెం.మీ. దూరంలో వేసుకోవాలి. పాలీహౌస్‌లో 560 చ.మీ.కి 150 కిలోల పశువుల ఎరువు మరియు సింగిల్ సూపర్ ఫాస్ఫేట్ 21 కిలోలు, పొటాష్ 2.5 కిలోలు వేసి కలియబెట్టాలి. వేపపిండి 28 కిలోలు కలపాలి.

నాటే సమయము : ఆగష్టు నుండి నవంబరు వరకు నాటుకోవచ్చును. ఫాగర్స్ ఉన్న ఎడల పాలీహౌస్‌లో సంవత్సరము మొత్తం సాగుచేయవచ్చు.

నాటటము : నారు వయస్సు 35-40 రోజులున్నప్పుడు పాలీహౌస్‌లో బెడ్లలో నాటుకోవాలి. ఒక వేళ నారు వయస్సు పెరిగినట్లయితే తలలు తుంచి నాటాలి. బెడ్స్ 80 సెం.మీ. వెడల్పు × 15 సెం.మీ. ఎత్తు గల బెడ్లను పాలీహౌస్ పొడుగునా తయారు చేసుకొని వాటి మీద 60×60 సెం.మీ. లేదా 60×45 సెం.మీ. దూరములో కుదురుకి ఒకటి

చొప్పున నాటుకోవాలి. నారు నాటే ముందు నారుని ఇమిడాక్లోప్రిడ్ మందులో 10 నిమిషాలు ముంచి నాటినచో తొలిదశలో ఆశించు పేనుబంక మరియు రసం పీల్చు పురుగుల నుండి రక్షణ కలిగించవచ్చును. నాటిన 20-30 రోజుల తరువాత కాపర్ ఆక్సీక్లోరైడ్ మందు ద్రావణమును 3 గ్రా. లీటరు నీటికి కలిపి మొక్క పాదులలో పోసిన ఎడల మొదలు కుళ్ళు తెగులును అరికట్టవచ్చును.

ఎరువుల యాజమాన్యము : ఆఖరి దుక్కిలో 1.5 టన్నుల పశువుల ఎరువు మరియు 30 కిలోల వేపపిండి వేయాలి. నాటడానికి ముందు 3 కిలోల డి.ఎ.పి.1 కిలో మ్యూరేట్ పొటాష్ బెడ్ల మీద సమానంగా చల్లాలి.

నీటిలో కరిగే ఎరువులను (యూరియా మరియు సల్ఫేట్ ఆఫ్ పొటాష్) ను డ్రిప్ ద్వారా వారంలో రెండు సార్లు ఇచ్చినప్పుడు దిగుబడి అధికముగా వచ్చును. పురుగు మందులు పిచికారీ చేయునపుడు 1 శాతం యూరియా (1లీ. నీటికి 10 గ్రా.) పిచికారీ చేసిన దిగుబడి బాగుంటుంది.

జింక్లోప నివారణకు 3 కిలోల జింక్ సల్ఫేట్ ను వేయాలి. లేదా 2 గ్రా. జింక్ సల్ఫేట్ లీటరు నీటికి కలిపి పిచికారీ చేయాలి. ఫెర్టిగేషన్ ద్వారా ఎరువులు ఇచ్చినపుడు 1 కిలో యూరియా, 360 గ్రా. మ్యూరేట్ ఆఫ్ పొటాష్ వారానికి ఒక రోజు వేయాలి.

గమనిక : ఎరువులను నత్రజనిని యూరియా రూపంలో, భాస్వరమును సింగిల్ సూపర్ ఫాస్ఫేట్ రూపంలోను, పొటాష్ ను మ్యూరేట్ ఆఫ్ పొటాష్ రూపంలో వేస్తే మంచి ఫలితం ఉంటుంది.

కలుపు నివారణకు అంతరకృషి : మొక్కలు నాటిన తరువాత మనుషులతో రెండు సార్లు కలుపు తీసిన సరిపోతుంది.

నీటి యాజమాన్యం : డ్రిప్ ద్వారా నీరు అవసరాన్ని బట్టి పెట్టాలి. వాతావరణం మబ్బుగా ఉన్నప్పుడు పాలీహౌస్ లో ఉన్న షేడ్ నెట్ తొలగించాలి. ఎండ ఎక్కువగా ఉండి ఉష్ణోగ్రత పెరిగినప్పుడు షేడ్ నెట్ కప్పి ఉంచాలి.

ట్రైనింగ్ : మొదటిగా వచ్చే పూతను మరియు పిందెలను జాగ్రత్తగా గోటితో త్రుంచి వేయవలెను. ప్రతి మొక్క నుండి 4-6 కొమ్మలను మాత్రమే పెరగనివ్వాలి. కొమ్మలు బలముగా ఉన్న వాటిలోనే పూత ఉంచవలెను.

స్టేకింగ్ : పాలీహౌస్ లో బెడ్లమీద 2.5 మీ. ఎత్తులో GI వైరుతో ఒక్కొక్క మొక్కల వరుసకు ఒక వరుస వైరును పైపులకు కట్టవలెను. ఈ విధంగా కట్టిన వైరుకు మొక్క మొదలులో ప్లాస్టిక్ వైరుతో వదులుగా కట్టవలెను. ఈ విధముగా 4-6 ప్లాస్టిక్ తాడుతో ప్రతి కొమ్మను GI వైరుకు వదులుగా కట్టవలెను. మొక్క పెరిగే కొలది పెరిగిన కొమ్మను ప్లాస్టిక్ తాడుకి మెలి పెట్టడము ద్వారా కొమ్మ కాపు మీద పడకుండా చూడవలెను.

సస్యరక్షణ :

పైముడుత : నారు నాటిన 20 రోజులకి పాలీహౌస్ లో తామరపురుగులు ఆశించే అవకాశం వుంది. రెక్కల పురుగులు ఆకుల అడుగు భాగాన చేరి రసాన్ని పీల్చడం వలన ఆకుల అంచులు పైకి ముడుచుకుంటాయి. ఆకులు, పిందెలు రాగి రంగులోకి మారి పూత పిందె రాలిపోతుంది. దీని నివారణకు ఫాసలోన్ 3 మి.లీ. లేదా ఎసిఫేట్ 1.5 గ్రా. లేదా ఫిప్రోనిల్ 2 మి.లీ. లేదా స్పైనోసాడ్ 0.25 మి.లీ. లీటరు నీటికి కలిపి ఆకు అడుగు భాగం తడిచేలా పిచికారీ చేయాలి. నాటిన 15 మరియు 45 రోజుల తరువాత ఫిప్రోనిల్ 0.3% గుళికలు ఎకరానికి 8 కిలోల చొప్పున భూమిలో తగినంత తేమ ఉన్నప్పుడు మొక్కలకు అందజేయుట ద్వారా పై ముడుతను నివారించవచ్చును.

సేంద్రియ మరియు రసాయన ఎరువుల సమతుల్యత పాటించాలి. క్రింద ముడత కూడా వుంటే కార్బురిల్ మరియు ఎసిఫేట్ మందులు వాడరాదు.

క్రింది ముడత : తెల్లనల్లి పురుగులు ఆకుల నుండి రసాన్ని పీల్చడం వలన ఆకులు క్రిందకి (తెల్లనల్లి) ముడుచుకొని తిరగబడిన పడవ ఆకారంలో కనబడతాయి. ఆకుల కాడలు సాగి ముదురు ఆకుపచ్చగా మారతాయి. మొక్కల పెరుగుదల ఆగిపోయి లేత ఆకులు ముద్ద కడతాయి. దీని నివారణకు డైకోఫాల్ 5 మి.లీ. లేదా నీటిలో కరిగే గంధకం 3 గ్రా. లీ. లేదా ప్రోపర్గైట్ 1 మి.లీ/లీ. నీటికి కలిపి పిచికారీ చేయాలి. సింథటిక్ ఫైరిథ్రాయిడ్స్ మందులు వాడరాదు. నత్రజని ఎరువులు తగ్గించాలి.

కాయతొలుచు/పొగాకు లద్దె పురుగు : లద్దె పురుగులు మొదటి దశలో ఆకులను నష్టపరచి తరువాత కాయల్లో చేరి గింజను తినివేస్తాయి. పంటకు విపరీతమైన నష్టము వాటిల్లుతుంది. నివారణకు నౌవల్యూరాన్ 0.75 మి.లీ. లేదా డైఫ్లూబెంజురాన్ 1 గ్రా./లీ. నీటికి కలిపి పిచికారీ చేస్తే గుడ్ల నుండి అప్పుడే బయటికి వచ్చిన పిల్ల పురుగులను అరికట్టవచ్చును.

విషపు ఎర ద్వారా ఎదిగిన లద్దెపురుగులను నివారించవచ్చు. దీనికి 10 కిలోల తవుడు 0.5 కిలో మిథోమిల్ 1.0 కి బెల్లంతో తగినంత నీటిని కలిపి తయారుచేయాలి. ఈ విధంగా తయారు చేసిన మిశ్రమాన్ని 6-8 గంటలు పులియబెట్టాలి. వీటిని చిన్న చిన్న గుళికలుగా చేసి సాయంత్రం చేలలో సమానంగా చల్లితే నెర్రలలో దాగిన పురుగులు రాత్రులందు బయటికి వచ్చి తినడం ద్వారా చనిపోతాయి.

తెగుళ్ళు:

నారుకుళ్ళు తెగులు : లేత మొక్కల కాండం మెత్తబడి గుంపులు గుంపులుగా నారు చనిపోతుంది. దీని నివారణకు విత్తనశుద్ధి చేసిన విత్తనము నాటుకోవాలి. విత్తనం మొలకెత్తిన వెంటనే ఒకసారి మరల వారం రోజులకొకసారి 3 గ్రా. కాపర్ ఆక్సీక్లోరైడ్ లీటరు నీటికి కలిపి లేదా 1% బోర్డో మిశ్రమముతో పిచికారి చేయాలి. ఎత్తయిన నారుమడులలో నారును పెంచాలి. విత్తనం ఒత్తుగా విత్తకూడదు. నారు కుళ్ళు కనబడిన వెంటనే తడులను ఆపివేయాలి.

మొక్కలు ఎండు తెగులు : మొక్కలు వడలిపోయి, ఎండిపోయి పూత పిందె ఆకులు రాలిపోతాయి. దీని నివారణకు లీటరు నీటికి 3 గ్రా. కాపర్ ఆక్సీక్లోరైడ్ లేదా 1 శాతం బోర్డోమిశ్రమం కలిపిన ద్రావణంతో మొదళ్ళు తడిపి నత్రజని మరియు నీటి తడులు తగ్గించాలి.

బూడిద తెగులు : ఆకుల అడుగున తెల్లటి బూడిద కలిగిన మచ్చలు ఏర్పడతాయి. ఆకులు పండుబారి ఆకులు, కాయలు రాలిపోతాయి.తేమ, వేడి అధికంగా లేకుండా చూసుకోవాలి.

నివారణ : నీటిలో కరిగే గంధకం 3 గ్రా. లేదా కెరథేన్ 1 మి.లీ. లీటరు నీటికి తడిపి పిచికారీ చేయాలి.

కోతలు : ప్రతి 2 రోజులకి ఒకసారి కాయలు కోయవలెను.

హరితగృహాల్లో క్యాప్సికం సాగుపై మరిన్ని వివరాలకు సంప్రదించవలసిన చిరునామా
సీనియర్ సైంటిస్ట్ (హార్టికల్చర్) మరియు హెడ్, కూరగాయల పరిశోధనా స్థానం,
రాజేంద్రనగర్, హైదరాబాద్. ఫోన్: 040-24018016